

Landsbyggsnytt

Örebro kommun

#3
2025

Ryttarföreningen med stort hjärta

Föreningslivet gör skillnad på landsbygden

Näringsliv och ungdomar förs samman

Diana, C-J och Magnus är årets vinnare

Efter ett händelserikt 2025 med många inspirerande exempel från våra landsbygder i Landsbygdsnytt och med ett litet extra fokus på våra viktiga gröna näringar och den lokala livsmedelsförsörjningen, vill vi på Landsbygdsenheten önska er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Landsbygdsnytt #3 2025

Ansvarig utgivare: Lena Norström, 019-21 20 42

Distribution: Citymail, 0771-40 60 40

Nästa nummer kommer i våren 2026.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

clearberry
kommunikation & media

Produktion: Clearberry AB – info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text och form: Anders Jakobson

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun. Tidningen är också ett sätt att informera om Örebro kommuns strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd. Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar i syfte att göra reklam eller favorisera till exempel företag. Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling

A portrait of Pia Norstedt, a woman with blonde hair, wearing a dark vest over a patterned blouse. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred indoor setting with a window and some chairs.

Lär känna Örebro kommuns nya näringslivsdirektör: Pia Norstedt

Örebro kommuns nya näringslivsdirektör klev på sin tjänst 1 september och ser nu fram mot en utmaning med en kommun som vill se en utveckling.

– Jag tycker att Örebro är en jättespännande stad och kommun. Det är lite annorlunda här mot vad jag har jobbat med senast, men jag ser att det finns mycket potential. Dels är det en spännande stadskärna med ett fint city, dels är det mycket stadsnära landsbygd, säger Pia Norstedt.

Nu senast kommer hon från en liknande tjänst i Västerås och innan dess har hon hunnit med att arbeta med näringslivsfrågor kopplade till landsbygd, besöksnäring och kompetensförsörjning i många år.

– Jag har arbetat på Almi och Regionförbundet i flera år. Jag har även varit näringslivschef i Köping under en tioårsperiod och har alltså arbetat med den här typen av frågor på olika nivåer vilket jag tycker är både spännande och kul.

Pia är född och uppvuxen på landsbygden. Efter några år på annat håll landade hon där igen när det var dags att bilda familj.

– Jag gillar att bo på landet, det ger mig mycket energi. Jag har koll på hur det fungerar och därmed en förståelse.

Jag upplever att det brukar vara lättare att få i gång folk på landsbygden eftersom deras närområde betyder mycket för dem.

Även om det finns flera utmaningar med att bo och verka på landsbygd, så är Pias erfarenhet att det generellt går bra att driva företag där.

– Sedan beror det naturligtvis på bransch och det är så klart avgörande att kommunikationsmöjligheter för att kunna ta sig till och från företaget finns. Men min uppfattning är att företagare på landsbygden är väldigt driftiga och kreativa, helt enkelt bra och duktiga entreprenörer.

Pia vill fortsätta på den inslagna banan där landsbygdsenheten redan i dag är duktiga på att föra dialog med boende på landsbygden.

– Att hålla dialog gör arbetet lättare. Det är mycket landsbygd i Örebro och man måste få välja var man vill bo, men ändå kunna driva bolag. Jag vill lyssna och se vad vi kan stötta med. Näringslivet är generellt inte homogent och vi måste hitta dialogtillfällen. Det fungerar inte att gissa.

En bra dialog är avgörande.

Till skillnad mot Västerås, som är en utpräglad industristad, menar Pia att Örebro har ett differentierat näringsliv.

– Det är inte lika utpräglat. Det finns företag i olika branscher och det är kul att ta sig an denna utmaning. Man vill se en utveckling i Örebro och det gillar jag. Näringslivsfrågor och utvecklingsfrågor är generellt högt på agendan i Örebro kommun. Jag är ödmjuk inför uppdraget som näringslivsdirektör och ser det som en rolig utmaning.

Fakta: Pia Norstedt

Ålder: 57 år

Bor: På landet utanför Arboga, dock inte granne med Göran Dahlén (Pias företrädare).

Familj: – Tre vuxna barn och en man, två av mina vuxna barn bor i Örebro.

Kuriosa: – Jag ägnar mig mycket åt träning. Spelar padel, leder pass på Friskis & Svettis, springer, kör mountainbike. Det är viktigt att få rensa huvudet. ■

Bygdegården får nytt liv när föreningen tar över

Det är måndagskväll och ute är det mörkt. Inne i Glanshammars bygdegård lyser dock både flitens lampa och de som går på elektricitet. Glanshammars bygdegårdsförening är i full gång med planerna framåt och äntligen börjar det hända grejer.

I mars bildades en förening, syftet var att ta över bygdegården och bevara den. Det har varit många turer genom åren och liknande försök gjordes redan 2014.

– Då ville vi köpa huset, men det fanns egentligen ingen att förhandla med och vi kom aldrig till avslut. 2019 lade vi ner försöken och sedan kom pandemin. Efter att skolan hade använt bygdegården som matsal medan ordinarie matsal renoverades ville Futurum fastigheter sälja gården, då kände jag att nu måste vi göra ett sista försök, säger Björn Ingemarsson, ordförande för Samverkarna i Glanshammarsbygden.

Nu har Glanshammars bygdegårdsförening fått erbjudande att köpa huset och föreningen är inställda på att det kommer att gå vägen. Än så länge är det inte helt klart, men det är vad man jobbar utifrån.

– Just nu är det föreningen som sköter uthyrning och bokning och Futurum äger fastigheten och hyr ut till gymmet i källaren, säger Albin Sandberg, ordförande i föreningen.

Tanken är att bygdegården åter igen ska bli en given mötesplats i Glanshammar, och som de själva säger: ”Precis som det ska vara”.

– Vi ser att behovet finns och den används redan, säger Lisa Nordin, ledamot.

Styrelsen består av sju engagerade Glanshammarsbor som alla är sprungna ur bygden.

– Min far var med och handgrävde ur källaren, det har jag foto på, säger Kristina Troéng, sekreterare.

Något de har gemensamt är kärleken till Glanshammar och viljan att bygden ska vara fortsatt levande. Både styrelse och bygdegård ska vara tillgängliga och blandningen mellan åldrar och kompetens har gjort dem till en stark grupp.

– Det är fantastiska människor i styrelsen, säger Björn som själv alltså inte sitter med i den.

Det är högt i tak och stunden

Kristina Troéng ser till att de nytvättade gardinerna är redo att hängas upp.
Karl Sundkvist och Albin Sandberg undersöker möjligheterna att koppla in ljud till den nyinköpta projektorn.

tillsammans bjuder på många rappa repliker och skratt. Det märks att de redan är ett sammansvetsat gäng som vet var de har varandra. Lisa som är helt ny inom föreningsarbete är glad att hon sa ja.

– Det var Karl som sålde in det och tyckte att jag skulle vara med. Och det är jag glad för, det är väldigt roligt, säger hon.

I dagsläget har föreningen cirka 80 medlemmar där privatpersoner står för den största andelen.

– Tanken är att även företag och andra föreningar kan bli medlemmar i vår förening och då nyttja lokalerna, säger nyss nämnda Karl Sundkvist, vice ordförande.

Privata fester, barnkalas, styrelsemöten, yogalektioner, sånglektioner, egentligen är det bara fantasin som sätter gränser för vad man kan nyttja bygdegården till.

– Vi har en nära relation med Svenska kyrkan här i Glanshammar och ett nära samarbete, vilket känns väldigt bra. Nu ska vi också börja marknadsföra oss så att folk vet om att de kan hyra våra lokaler. Så fort allt är klart med ägandet kommer vi att fräscha upp här inne, säger ordförande Albin.

Hittills har man köpt in ny ljudutrustning och städlat huset ordentligt.

– Vi har plockat ner alla gardiner och tvättat dem, det tog längre tid än vi trodde, säger Kristina.

En lekhörna för mindre barn har ställts i ordning och både skötbord och barnstolar har kommit på plats.

– Jag har åkt runt och hämtat saker hos givmilda Glanshammarsbor, säger Lisa.

Hemsidan är sjösatt och det är genom den bokningarna är tänkta att ske.

– Vi är viktiga och det märks att det finns en efterfrågan. Det är församlingshemmet och bygdegården som finns att hyra, så visst finns det ett behov, säger Anders Strömberg, kassör.

Husets driftkostnader kommer enligt budget att dras runt tack vare hyresintäkter från gymmet i källaren plus ekonomiska bidrag

– Det har faktiskt varit stora ovationer, alla är jättegglada att det är i gång och att huset går att hyra igen,

säger Anders.

– Många var kanske skeptiska, och det med all rätt. Men den här gången gick det ju, säger Björn.

2031 fyller bygdegården 100 år och då blir det firande.

– Men innan dess hoppas vi på en ordentlig invigningsfest under 2026. Visionen är att det ska vara möjligt för Glanshammarsborna att arrangera saker i bygdegården. Styrelsen driver föreningen och har man idéer man vill genomföra kan man kontakta oss, säger Albin. ■

Glanshammars bygdegård

Hemsida: glanshammarsbygdegard.se
Med i styrelsen är även Raija Kello och Karin Persson, ledamot. De medverkade dock inte vid intervju tillfället.

Björn Ingemarsson (tredje från vänster) gästade när delar av styrelsen träffade Landsbygdsnytt. Längst till höger sitter Anders Strömberg.

Näringsliv och ungdomar får en given mötesplats i Odensbacken

Under ett treårsprojekt kommer näringslivet och ungdomarna i Odensbacken föras samman. Allt för att stärka banden mellan företagare och den yngre generationen.

Projektet går under namnet ”Mobiliserat ungt företagande i Östernärke” och är ett samarbete mellan Samverkan för Östernärke och högstadieskolan Odenskolan.

Initiativet kommer från näringslivet då man efterfrågade kunskap om att förstå den yngre generationen och hur man bemöter ungdomar på ett bra sätt.

– Vi knackade helt sonika på hos Odenskolan och frågade om det fanns ett intresse, säger projektägare Magnus Lagergren från Samverkan för Östernärke.

Sagt och gjort, skolan med rektor Annica Liljestrand och studie- och yrkesvägledare Maria Mattisson i spetsen ville vara med på tåget och tack vare ekonomiska bidrag från både Leader och Örebro kommun kunde man knyta till sig Erika Orvendahl som projektledare.

Än så länge är man i startgrupparna, men ett första steg har hunnits tas under Framtidsdagen som arrangerades på skolan en dag i september.

– Det här togs emot väldigt positivt av ungdomarna och de fick direkt mycket kunskap. Vi har aldrig gjort något liknande förut, men kunde se av utvärderingen efter Framtidsdagen att det hade landat bra hos dem, säger Maria.

– Fokus nu ligger på att presentera entreprenörskap för eleverna, ge dem ett annat perspektiv och låta dem lära känna våra företag. Till exempel vad som krävs för att driva företag och vad som krävs för att bli anställd, säger Erika.

Utöver att ungdomarna kommer att presenteras för olika företag kommer samtidigt andra delen av projektet att handla om att fånga upp företagare, låta dem nätverka och stärka varandra.

– Det är lättare att anställa om man möter ungdomarna innan de är redo för arbetsmarknaden. Därför kommer vi att genomföra bland annat studiebesök och föreläsningar. Helt enkelt stärka bandet mellan ungdomar och företagare, säger Erika.

Maria Mattisson, Magnus Lagergren, Erika Orvendahl och Annica Liljestrand representerar projektet "Mobiliserat ungt företagande i Östernärke".

– Det är inte lätt att kliva in i en skola som utomstående, det krävs ett bra samarbete med oss. I läroplanen finns ett tydligt uppdrag och vi kan koppla projektet till olika delar av undervisningen. Vi har också ett tydligt uppdrag kring studie- och yrkesvägledning och det här är en del av det. Det här är ett bra sätt att bygga hållbara relationer och inte endast under projektets gång, säger Annica.

Nu hoppas man att företagare i Östernärke vill vara med och man uppmanar dem att kontakta Magnus eller Erika.

– Vi vill ha en öppen dialog mellan företagare och ungdomar och vi vill visa att det finns många olika yrken och vägar att gå. Vi behöver visa att möjligheterna finns, säger Magnus. ■

Kristin vill utveckla Leader Mellansjöländet

Sedan första maj heter Leader Mellansjöländets verksamhetsledare Kristin Vettorato som rekryterades på rekommendation av sin föregångare Jan Holgersson.

– Det var inte ett svårt val att ta tjänsten, säger Kristin.

Rollen som sådan är inte ny för Kristin. Hon har nämligen varit verksamhetsledare i Leader Södermanland de senaste åtta åren.

– Jag jobbade först på Örebro kommun på landsbygdsenheten från 2015 till hösten 2017 då jag började i Södermanland. Jag blev tillfrågad runt årsskiftet 2024-2025 om tjänsten i Mellansjöländet eftersom Jan ville trappa ner. Jag trivdes bra i Södermanland. Vi hade fått i gång arbetet bra och kollegorna var fina. Vi hade precis startat några internprojekt och jag tvekade lite om jag skulle lämna, men samtidigt var det lite ”nu eller aldrig”.

Kristin berättar att något som underlättar är att det nu blir mindre resande eftersom hon hela tiden har bott kvar i Örebro kommun.

– Det känns roligt att komma in med nya ögon och plocka med lite godbitar från Södermanland och utveckla dem på hemmaplan. Det lockade och gjorde valet enkelt.

I början jobbade Kristin parallellt

med de båda Leaderområdena, men efter semestern gick hon upp på 100 procent och har börjat få en tydlig bild av hur situationen är i sitt nya område.

– I Mellansjöländet är det en bra struktur och det finns en trygghet i organisationen som är bra att bygga vidare på, men det är också mycket förvaltning. I Södermanland jobbade vi mer proaktivt för att hitta nya målgrupper. Här har vi en stor budget som vi inte har lyckats kanalisera till våra landsbygder. I den pågående programperioden 2023-2027 har vi ett krav på att bevilja 80 procent av våra projektmedel fram till januari 2027 och vi har cirka tio miljoner kvar att fördela på ett år. Fram till nu har vi beviljat projektstöd om cirka fyra miljoner i programperioden.

Leadermetoden bygger på samverkan och lokal förankring. Detta är avgörande för att projekt ska beviljas. I Mellansjöländet är det lite ojämnt fördelat kring de olika utvecklingsområdena. Det som kallas för attraktiv livsmiljö är i majoritet,

medan projekt kopplade till näringslivsutveckling, företagsamhet, inkludering och besöksnäring inte har kommit lika långt.

– Småprojekt har varit framgångsrikt i Mellansjöländet inom just attraktiv livsmiljö och vi vill försöka vidga det för andra delar också. Det är något vi pratar om att initiera just nu. Det och att försöka bli mer proaktiva.

Trots att Kristin har jobbat med Leader i åtta år tycker hon fortfarande att det är roligt och givande.

– Det är upplyftande när man träffar folk som vill göra något för den plats de lever på, när de vill bidra till allmännyttan. Det är tydligt att utvecklingen i de lokala sammanhangen bidrar till ett bättre Sverige. Vi lever i en deppig värld just nu, men jag får framtidstro i min vardag tack vare alla personliga möten. Det känns kul att ta över en verksamhet med så mycket ordning och reda då jag kan kliva in och jobba mer med detaljerna direkt. ■

Foto: Wima Hubermann, Lakenbergbild.se

Stort engagemang tar ryttarföreningen framåt

I 45 år har Dyltabruks ryttarförening funnits. För bara något år sedan riskerade de nedläggning, men i stället bestämde de sig för att satsa ordentligt.

Till en början höll föreningen till vid Dyltabruks herrgård, därav namnet och föreningens emblem. Men sedan lång tid tillbaka är det på Ervalla gård som man har sin ridbana och föreningslokal. Dyltabruks ryttarförening har cirka 75-80 medlemmar och en bred inriktning i ridsportens olika grenar.

– Vi har dressyr, hoppning, sportkörning, WE (Working Equitation), westernridningsträningar och satsningar för både ungdomar och 65+. Vi har inte alla inriktningar, men många, säger Lisa Stolt, ordförande.

Det är medlemmarnas önskemål som styr föreningens arbete och medlemmarna finns lite överallt i Mellansverige.

– Vi är den enda klubben i Örebro kommun som håller på med regelbunden träning i sportkörning och

det är klart att det lockar.

För anläggningen i Ervalla betalar föreningen arrende och här finns bland annat ridbanor, cafeteria och stall. Då föreningen inte bedriver ridskola står inga hästar uppstallade, men stallet nyttjas vid träning och tävling. Klubblokalen, där föreningen bland annat har kurser och styrelsemöten ligger på Ervalla gård och hyrs av en privat aktör. För att få verksamheten att gå runt och för att kunna göra investeringar som till exempel nya hinder och underhåll av banorna säljer medlemmarna allt från lotter till kläder och arrangerar tävlingar.

– Vi har verksamhet året runt och förra vintersäsongen hyrde vi in oss i

Lisa Stolt, ordförande
Dyltabruks ryttarförening

Kvinnersta ridhus för att kunna träna. Då anlätade vi bland annat Karin Söderkvist som är ett välkänt namn inom sportkörning.

Ett år med föreningen är fullmatat. Förutom regelbundna träningar i dressyr, hopp och körning arrangeras tävlingar, inköringskurser, grönt kort-kurs, påskritt, äggjakt, öppen träning på hoppbanan för alla, fixardagar med anläggningskötsel och så kallad pay and jump/ride och drive där deltagare betalar för sitt deltagande. Ibland går pengarna vidare till välörenhet.

– Medlemmarna är aktiva och hela vår förening bygger på ideellt engagemang. Föreningen fungerar, men allt bygger på att vi hjälps åt. Vi sam-

– Medlemmarna är aktiva och hela vår förening bygger på ideellt engagemang. Föreningen fungerar, men allt bygger på att vi hjälps åt. Vi sam-

Alva Gustafsson, Matilda Winestrand, Meeri Karlsson och Liina Karlsson har dukat upp för ungdomssektionens första filmkväll.

Matilda Winestrand axlade rollen som Lucia när Dyltabruks rytтарförening lös upp Ervalla med sitt luciatåg förra året.

– Vi är en liten klubb med stort hjärta och du får ett bra bemötande som ny. Folk är nyfikna på andras discipliner och alla hjälps åt. Vi är bra på att peppa varandra på tävling och träning och kan glädjas åt varandras framgångar även när vi tävlar mot varandra, säger medlemmen Hanna Mäki till höger i bild, här tillsammans med Guilla Arkebo.

arbetar gärna med andra föreningar som till exempel Gyttorps ridklubb i Nora och Axbergs rytтарteam, säger Lisa.

I föreningen finns en ungdomssektion där i dagsläget tre medlemmar har gått en ungdomsledarkurs via Svenska Ridsportförbundet.

– Jag har fått mycket inspiration och jag har lärt mig mycket om hur jag ska kunna lära ut teori genom lek, säger Alva Gustafsson.

Meeri Karlsson är väldigt engagerad i föreningen och hon berättar entusiastiskt om en välgörenhets-hoppning de arrangerade i slutet av sommaren.

– Vi fick in 7 500 kronor till Barncancerfonden. Vi hade aldrig gjort

något liknande tidigare, men det kommer absolut att bli fler gånger, säger hon.

Meeri berättar hur stallbacken var full med åskådare och att många swishade extra för den goda sakens skull.

– Många kommer hit och tränar och då ville vi passa på att göra något för andra. Sedan beslutade dessutom styrelsen om att hela startavgiften skulle gå till Barncancerfonden, säger Meeri.

Ungdomssektionen hjälper till och bakar inför tävlingar, men är också initiativtagarna till förra årets Luciatåg i Ervalla.

– Vi hade satt LED-lampor i hästarnas manar och vi bjöd på glögg. Det stod folk i fönstren och tittade

och vi kör på Lucia i år också, säger Meeri.

Det finns hopp om framtiden för Dyltabruks rytтарförening och ordförande Lisa menar att de kämpar på.

– Vi vill ha en levande landsbygd och vi vill att man ska kunna utöva sin sport i sitt närområde. Vi har väldigt roligt i föreningen och det är en bra gemenskap. Alla är med efter sina egna förutsättningar. Dessutom har vi en otrolig stöttning av RF-SISU som vi genomför alla aktiviteter tillsammans med.

– Det känns bra att inte behöva åka så långt, då kan fler vara med, säger Meeri. ■

Följ gärna föreningen på deras Facebooksida med namnet: *Dyltabruks rytтарförening*

Sandvads sportstuga

– en samlingsplats för friluftsliv sedan 1947

Sedan 1947 har det stått en sportstuga på platsen där Sandvads sportstuga står stadigt än i dag. Föreningen Sandvads sportstugeförening har funnits lika länge och bidrar till ett enklare friluftsliv i trakterna kring Odensbacken.

– Vi är ingen idrottsförening, det kanske det finns de som tror, säger Valdemar Andersson, styrelsemedlem.

Tillsammans med kassör Donald Carlsson öppnar han dörren in till lokalerna. Här hålls privata firanden med allt från dop till begravningskaffe och här arrangeras tipspromenader under hösten. På vintern dras skidspår och i backen utanför fönstren åker barnen pulka så fort det har blivit lite frost på marken. På området finns flera grillplatser och allt är noga genomtänkt och skött av föreningen.

– I dag är vi cirka 3-400 medlemmar, vi nådde vår absoluta topp under pandemin med 600 medlemmar. Vi har öppet för alla, medlem eller ej, men de som vill kan stötta föreningen som medlem för 150 kronor per år och det är det ju ändå många som gör. Det är ett bevis på att de vill att vi ska finnas kvar, säger Donald.

Donald påpekar att föreningen drivs helt av ideella krafter och är

beroende av medlemsintäkter och kommunala bidrag.

Tidigare i år byttes belysningen i det två kilometer långa elljusspåret ut, vilket var möjligt tack vare ett investeringsbidrag från Kultur- och fritidsnämnden.

– Det kommer att bli stor skillnad på kommande vinters elräkning, konstaterar Donald.

Föreningen äger marken, cirka tolv hektar, runtomkring stugan och tar själva hand om skogen.

– Människor är här varje dag, året om. Det är perfekt för både hundägare och andra motionärer att komma hit. Det finns ju inget annat liknande ställe i närheten. Vi kämpar på och även om det är svårt att få in yngre engagerade så har det ändå kommit några nya som jobbar på, säger Valdemar.

Tack vare engagemanget från föreningen pågår ett aktivt friluftsliv i området – året runt. Andra föreningar, som exempelvis orienterings- och

På området finns flera olika grillstationer, en del med vindskydd. Ett mycket uppskattat inslag av besökare.

löparklubbar, brukar hyra stugan. Likaså Svenska kyrkan.

– Vi ser till att det finns en plats för friluftaktiviteter och spontanidrott för östernärkingar, säger Valdemar.

– Vi gör det enkelt för dem att komma ut i naturen och vi vill fortsätta att hålla området fint. Många tror att det är en kommunal anläggning, men det är det inte, säger Donald. ■

Följ gärna föreningen på deras Facebooksida med namnet: [Sandvads Sportstugeförening](#)

Gällersta forngårdsförening lyser upp höstmörkret med biomys

Gällersta forngårdsförening firar 110 år nästa år och i denna förening händer det saker året om. Landsbygdsnytt besökte den anrika hembygdsgården en höstkväll när det vankades bio för de yngsta.

– Vi var här redan i går jag och Annika och ställde fram stolar.

Det är ordförande Martin Andersson som tar emot på sena eftermiddagen. Annika heter Bergström i efternamn och är Martins sambo och anländer snart hon också. Inne i huset är det varmt och i en av salarna står ett 50-tal stolar uppställda för biosittning. Martin kommer direkt från sitt arbete som elektriker och rutinerna för bygdeföreningens filmkvällar sitter i ryggmärgen.

– Jag ska ut och hänga upp skylten, häng med.

En stor banderoll med texten ”Gällersta bio” fästs på den faluröda väggen och självklart riggar elektriker-Martin även en lampa så att skylten är tydlig senare när mörkret har lagt sig.

Han har varit engagerad i föreningen sedan 2012 och ordförande de senaste tre åren. Många föreningar kämpar både med att locka ideella krafter och med sin ekonomi. Gällersta forngårdsförening är en välmående hembygdsförening med cirka 200 medlemmar och en engagerad styrelse.

– Vi har ett järngång på 30-35 personer som alltid är med och arbetar i olika grupper. Exempelvis med midsommarfirande, underhåll av husen, eller musikgruppen som ser till att det arrangeras spelningar i lokalen.

Inför 2025 beslutade föreningen att man skulle satsa än mer på barn och ungdomar. Därför bestämde de sig för att söka ekonomiskt bidrag av

Bioskylden sätts som alltid upp på fasaden av Martin Andersson när det arrangeras filmvisning.

Örebro kommun.

– Jag var uppriktig i anmälan och skrev att om vi får bidrag kommer vi kunna bre på lite mer i våra barnsatsningar och pengarna vi vanligtvis skulle lägga på det skulle kunna gå till fortsatt renovering av bygdegården. Det gick igenom.

Cirka 40 000 kronor blev det från kommunen och det har gjort att föreningen under året bland annat har kunnat köpa in exempelvis musikteater till midsommar och finare vinster till lotterierna.

– Men framför allt gjorde bidraget att vi har känt pepp och en allmänt god stämning, pengarna gör mycket för oss.

Här ordnas allt från pubkvällar, valborgsfirande, midsommarfirande och oktoberfest till julfest, konserter och teater. Föreningen arbetar ständigt med att fylla sina arrangemang och

hittills har det gått bra. Biokvällarna arrangeras fyra gånger per år sedan 2017 då projektor och hörselslinga köptes in.

– Vi skulle vilja byta ut alla stolar, men det är 150 stycken och kostar en del. Den dagen vi har gjort det kan vi nog börja visa film för vuxna också.

Cirka 50 besökare vid varje biotillfälle, det är standard och Martin berättar att många barn får öva att gå på bio här.

– För det första ska det vara på riktigt, med bra ljud och ljus och popcorn. Vi tar 30 kronor i biljettpris och har bra priser på godis och snacks. Då gör det inget om man inte orkar hela vägen, det har inte kostat en förmögenhet.

Föreningen vill fortsätta att satsa på barn och unga och målet är att de som besöker dem som barn i dag ska komma tillbaka med sina egna barn i framtiden.

– Får vi hit barnen får vi hit föräldrarna. Vi behöver hitta på saker så att de kommer hit. Sedan behöver vi även få in arbetsfört folk i vår underhållsgrupp, det finns alltid något att fixa. Det är väldigt roligt att engagera sig

Med cirka 20 bröllopfester per år får föreningen in en bra summa för lokalhyra och det är tack vare dessa inkomster som ekonomin är god. Lokalbefolkningen kommer ofta när det är pubkvällar med livemusik.

– Det är klart att det går åt många ideella arbetstimmar, men det ger också mycket, säger Martin.

Det är Annika Bergström som ser till att det finns godis och snacks till filmkvällens alla besökare.

Nu har Annika anlänt och hon börjar genast förbereda kvällens kiosk. Martin sköter biljettförsäljningen när dörrarna slås upp och Annika kioskerksamheten.

– Jag älskar det här! Det är så roligt att få ge tillbaka till barnen, säger Annika och minns sin egen barndom med julbio i sitt lokala folkets hus.

Det börjar dra ihop sig för öppning och Martin ställer in ljudet på kvällens film. Annika drar för gardinerna och doften av popcorn sätter stämningen. Det pyntas in i det sista och duon har dessutom bytt om till passande biokläder. Engagemanget är enormt.

När Martin öppnar dörrarna kommer några enstaka biosugna,

men sedan dras proppen ur och det fullkomligen väller in små och stora. En av dem är Ture Mortensen, sju år, som dessutom har gjort sig extra fin i håret kvällen till ära.

– Lite inspirerad av Dynamit-Harry tror jag, vi har precis sett filmen, berättar mamma Sandra Hiding.

– Frisyren skulle se lite sprängd ut, fyller pappa Tomas Mortensen i och skrattar.

Ture bara ler.

Familjen Stenmark-Frostklint med Pärla Stenmark, mamma Linnéa Stenmark, Rocky Stenmark och Nemo och Simon Frostklint brukar vara här.

– Vi bor i Hällabrottet och det är inte så långt att åka. Det är mysigt och blir inte så dyrt, säger Simon.

Vid biljettkassan väntar Axel

Flodin, sex år, på sin biljett. Han har varit här flera gånger.

– Jag brukar köpa mycket godis, säger han.

– Det här är verkligen toppen, fyller pappa Johan Flodin i.

När kön till kiosken börjar ta slut kan filmen äntligen börja. Tystnaden sänker sig i lokalen och förväntan är stor. När första tonerna startar smyger Landsbygdsnytt ut genom dörren. Nu är det becksvart ute, men bioskylten Martin monterade tidigare lyser fint i mörkret. Arbetet med föreningen fortsätter även efter kvällar som denna och nu hoppas man att ekonomiskt ha möjlighet att fortsätta renovera alla byggnader så att Gällersta forngård får finnas i minst 110 år till. ■

Sexårige Axel Flodin väntar spánt på sin biljett. Familjen Stenmark-Frostklint från Hällabrottet brukar vara på biovisningarna. Annika och Martin är redo för filmkvällen i Gällersta forngård.

Öbo bygger LSS-boenden på landsbygden

I slutet av 2026 ska fyra nya LSS-boenden stå klara i Örebro kommun. Två av dem har sina placeringar på landsbygden i Garphyttan och i Mosås.

– Det är positivt för hyresgästerna att få en sådan fin boendemiljö, helt enkelt ett trivsamt läge, säger Anders Nygren, projektutvecklare på Öbo (Örebrobostäder).

Det är Öbo Omsorgsfastigheter, ett dotterbolag till Öbo, som bygger husen på uppdrag av kommunen som sedan blir hyresgäst.

– Vi bygger för att det finns ett behov. Vi har ett tätt samarbete med socialförvaltningen och kommunens lokalplaneringsenhet där vi tillsammans har skannat kommunens tomter. I Garphyttan har det släppts tomter där detaljplanen medger att man får bygga den här typen av boende. Vi tycker att placeringen på Tysslingevägen i Garphyttan passar bra med nära till buss och kommunikation.

Varje hus blir enplans på cirka 600 kvadratmeter med sex lägenheter, allmänna utrymmen, personaldel och trädgård. Bostäderna utformas för personer som behöver stöd dygnet runt. De boende har egna hyreskontrakt och hyr sina lägenheter av kommunen, samtidigt som personal

finns tillgänglig i huset för att ge det stöd som behövs. Boendet i Mosås får en särskild inriktning mot barn och ungdomar med omfattande behov av stöd i vardagen.

– Vi är glada att kunna erbjuda nya moderna bostäder med särskild service i Garphyttan så att vi kan bidra till att hela kommunen ska vara levande. Med de nya bostäderna kommer invånare som har behov av vårt stöd kunna erbjudas boenden i flera olika delar

Anders Nygren
ÖBO
Foto: ÖBO

av Örebro kommun, säger Stefan Nilsson områdeschef funktionsstöd vid Örebro kommun.

– Det här innebär även arbetsmöjligheter, det är personalintensivt med dessa boenden. Vi kan skapa något för exempelvis Garphyttan och det ger ett tillflöde till området, säger Anders.

Utöver Garphyttan och Mosås kommer det även att byggas i Vivalla och Marieberg. ■

LSS-boende

LSS står för: Boende enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Syftet är att ge personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet att leva ett så självständigt och meningsfullt liv som möjligt.

Personer som tillhör någon av de tre personkretsarna i LSS är:

- Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd.
- Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder.
- Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som medför omfattande behov av stöd.

Philip, Mimmih, Julia och Oliver.

Paren som satsar på asiatiskt i Glanshammar

Allt började nästan som lite på skoj när kompisarna Philip Gustafsson och Oliver Fondelius i Glanshammar bestämde sig för att öppna thairestaurang. Men nu är det verklighet.

Det var i mitten av november som Miju slog upp portarna i lokalen i Glanshammar. Namnet är en ihopslagning av Mimmih och Julia, Philips respektive Olivers fru.

– Det blev en bra asiatisk touch med deras namn. Dessutom är de så klart med på den här satsningen, det hade aldrig gått annars, säger Philip.

Landsbygdsnytt var på plats första dagen och det var tydligt att öppningen varit efterlängtat. Under lunchtiden avlöste take away-kunderna varandra i en strid ström och flera sällskap valde att äta på plats. Premiärbesökarna kom med blommor, varma kramar och många lycka till.

– Det här gör vi hundra procent för att det är roligt, men självklart tror vi på idén. Det är kul att kunna göra något sådant här på landsbygden och det vore roligt om idén flyger, vi får hålla tummarna, säger Philip.

Tre kockar har anställts och restaurangens öppettider har man fått anpassa utifrån busstidtabellen.

– Haha, ja det har haft sina utmaningar. Vi får se om vi behöver ändra något när den nya turlistan kommer.

På sikt tror duon att satsningen kommer att ge arbetsmöjligheter för Glanshammarsborna.

– Kan någon boende i Glanshammar sushi eller thai lovar vi att anställa dem på tre sekunder! Sedan hoppas vi att unga ska få möjlighet att lära sig kassaverksamhet och servering. Om vi börjar med utkörning av mat framöver

På sociala medier har det varit idel glada tillrop. Här är några exempel:

”Lycka till! Kommer förbi med ungarna någon gång och provar menyn.”

”Lycka till både till personal och dej Philip som är Mellansveriges största och bästa entreprenör.”

”KBK, ni rockar, detta blir toppen, Grattis Glanshammar!”

”Fasiken vilken bra meny! Vi ser fram emot god thaimat från trakten.”

”Nu är det ju nästan så man blir sugen att flytta till Glanshammar.”

”Det var en god och trevlig lunch. Vi kommer tillbaka.”

behöver vi även chaufförer. Det känns bra att kunna göra detta för byn och ge tillbaka till de boende och ge möjligheter till jobb på landsbygden.

Nu går Philip, Mimmih, Oliver och Julia ”all in” och ger Miju en ärlig chans att flyga. Om några månader vet de om kalkylen höll. ■

Vinnarna av Landsbygdspriset 2025

För sjunde året i rad har Örebro kommun delat ut Landsbygdspriset. Detta skedde fredag 14 november och precis som 2024 hölls prisutdelningen i Rådhusets representationsvåning.

Här samlades landsbygdsdelegationen och andra representanter från Örebro kommun för att under högtidliga former hylla vinnarna i de tre kategorierna.

Stora landsbygdspriset: Diana Emerentz och Ervalla SK:s ungdomsverksamhet

På tre år har Diana Emerentz varit med och återupplivat barn- och ungdomsverksamheten i Ervalla SK med satsningar på knattegympa, bordtennis och fotboll där hon själv är tränare i två lag. Detta har lett till att många föräldrar engagerar sig som ledare och att nya unga ledamöter har klivit in i styrelsen och stärkt hela föreningen med energi och nya idéer. Diana Emerentz och Ervalla SK:s ungdomsverksamhet är vinnaren av Stora landsbygdspriset 2025.

Hur känns det?

– Det känns förvånande, men bra så klart, överraskande och jättestor. Jag är inte ensam om detta, det är många som är engagerade i barn och ungdomar här i vår hemort. Det är kul att folk uppmärksammar och uppskattar det vi gör.

Var det väntat?

– Nej, gud nej! Det är ingen som har skvallrat.

Hur började ditt engagemang i föreningen?

– När jag och två andra mammor startade ett tjejlag för tre år sedan fanns det ingen barnverksamhet, det blev vårt inträde i föreningen. Vi gick snabbt med i styrelsen för att lyfta upp barn- och ungdomsverksamheten på agendan. Nu har vi över 100 aktiva barn med bland annat fem fotbollslag i åldrarna 5-10 och 52 procent är tjejer. Det har varit en strate-

gisk uppbyggnad från föreningssidan som har varit väldigt lyckad.

Hur kommer det sig att det har blivit så framgångsrikt?

– Vi har under tre år jobbat på att sänka trösklarna både för barn och föräldrar och att vara mer inbjudande – det har vi lyckats med. Det finns ett jättestort intresse för och behov av aktiviteter på hemmaplan. Det handlar inte enbart om det fysiska, utan

också om att skapa sociala kontakter och gemenskap. Våra aktiviteter är avgiftsfria för barnen och mellan april och oktober tränar alla barn gemensamt på onsdagar. Det innebär att syskon kan träna på Lyckevallen samtidigt och föräldrar kan komma loss och vara ledare. Våra låga trösklar underlättar för föräldrar att engagera sig och det är ingen press på administration eller försäljningar, fokuset ligger på barnen. I knattetrympan är det tio olika familjer som delar på ansvaret och vi har hittat en jättebra struktur där alla tycker att det är roligt. Träningen blir ett sätt att umgås med sina egna barn. Vi har aldrig behövt ställa in ett enda tillfälle på grund av ledarbrist. Det ska vara tillgängligt och tryggt för familjer att vara en del av vår förening.

Har du själv en idrottsbakgrund?

– Jag spelade fotboll, ibland hellre än bra, tills jag var 25. Det var barnlag, ungdomslag, damlag och det är mycket

Utdrag ur motiveringen:

”Diana engagerade sig i Ervalla SK för drygt tre år sedan. /.../ Diana är tränare i två fotbollslag och har startat knattetrympa i skolans gymnasal. Knattetrympan har bidragit till att nya föräldrar engagerat sig i klubben, som nu också har fått in nya, unga ledamöter i styrelsen. Det ger energi i föreningen och nya idéer. Från att ha varit en klubb med risk för nedläggning är det i dag en blomstrande klubb som blivit en samlingsplats för bygdens barn och föräldrar. Det om något bidrar till landsbygdsutveckling.”

tack vare det som jag vill aktivera mig och vara fysisk i föreningssammanhang. Jag och en annan mamma har pratat om vad vi skulle göra om våra tjejer slutade att spela, för vi vill inte sluta! Det tar tid, men ger också väldigt mycket energi och det har blivit vänskap som sträcker sig utan-

för fotbollsplanen. Alla lär känna alla.

Du är även ordförande i Ervalla SK.

– Ja, det har jag varit i två år. Det är roligare att säga ja än att säga nej och jag kände att jag hade möjlighet att engagera mig.

Hur ser du på framtiden för barn- och ungdomsverksamheten i Ervalla SK?

– Vi hoppas kunna hålla i framåt och bredda oss genom att översätta engagemanget till andra typer av idrotter. Det behöver inte vara fotboll, barn ska kunna ha en meningsfull aktivitet på hemmaplan. Bland det senaste som har hänt är att Ola Røjler startat en bordtennissektion.

Vad ska ni göra för prispengarna?

– Det vet jag inte, men mitt förslag till styrelsen kommer att vara att öronmärka dem för att göra något som stärker de större barnen i föreningen, men det blir styrelsen som får besluta om vad det ska bli. ■

Unga landsbygdspriset: Claes-Johan Ibohm

"Vi bönder kan inte räkna timmar på samma sätt som andra företagare" säger vinnaren av Unga landsbygdspriset för framgångsrikt företagande Claes-Johan "C-J" Ibohm. Trots avsaknad av lantbruksbakgrund har han startat sin egen verksamhet och priset är ett resultat av all den tid och kärlek han har lagt ner i sitt företagande.

Blev du överraskad över att du vann?

– Ja, det blev jag. Jag är inte direkt van att vinna priser och jag visste faktiskt inte om att priset fanns, så det var förstås roligt.

Du har hållit på i ungefär tio år och en sak som lyfts fram i nomineringen är att du inte har en lantbruksbakgrund – hur började allt?

– Det började när jag var väldigt liten och tyckte om att följa med vaktmästaren på gården där jag bodde i Karl-

skoga och titta på alla fordon och

verktyg. Jag började på Kvinnersta-

skolan mest för att jag var intres-

serad av traktorerna, men jag fick vara med i ladugården och då väcktes intres-

set för djuren. Jag fick praktik på Ostbiten

i Granhammar och jobbade extra, det ledde till att jag flyttade dit och startade mitt eget lantbruk. Jag började med tuppar som jag födde upp för slakt, sen köpte jag mina första tjurkalvar och efter det har det bara ökat. Sedan flyttade jag in på Svahns gård där jag fortfarande bor. Här fanns det

mer plats för mig och för fler djur. Min huvudsyssla är att sälja slaktdjur, men även att jobba med gårdens djur. Lantbruk är inte det mest lukrativa yrket, men jag har lagt

ner mycket pengar i verksamheten och för att kunna fortsätta jobba har jag några sidoprojekt, bland annat att sälja köttlådor och hö i Stockholmsområdet.

Varför där?

– För två-tre år sedan var det brist på hö i området och folk skrev i Facebook-grupper att de sökte hö till sina hästar och smådjur. Jag tänkte att jag kunde testa att åka dit och sälja och det verkade finnas pengar

i Stockholm för första resan blev nästan fullbokad. Hela första året hade jag fullbokad bil nästan hela tiden, men nu har det minskat lite då tillgången av hö har ökat i området. Jag har däremot fortfarande en stadig kundkrets och åker dit nästan varje månad.

Utdrag ur motiveringen:

”C-J är en fin representant för landsbygden och landsbygdens möjligheter och har bevisat att även om man inte kommer från en bakgrund där man ärver gård och mark så kan den som har driv och vilja starta och driva en lantbruksverksamhet, och vara med och bidra till vår svenska livsmedelsförsörjning och god djurvälstånd.”

Du gör så mycket, hur hinner du med allt?

– Man får jobba långa dagar, många kvällar och helger. Det är så det är när man har djur, jag är van. Jag hinner med, men mer kan det inte bli om jag vill fortsätta att göra saker bra. Jag skulle vilja göra ännu mer i framtiden. Det skulle vara trevligt att hitta en man att dela kärlek med också, men det får bli senare. Det är sådant som blir lidande.

Du får vara med i "Bonde söker fru".

– De har faktiskt frågat och varit här och tittat på gården. Det var däremot för mycket som behövde fixas och det hade jag inte råd med då. Det är inget jag strävar efter, men skulle de höra av sig igen är jag inte främmande för det.

Vad ska pengarna gå till?

– Förmodligen till att investera i företagen. Det finns alltid behov av pengar. Det kan till exempel bli ett tillskott i kassan om jag ska köpa något mer djur. Å andra sidan hade det varit kul att resa någonstans och göra något roligt för pengarna. ■

Hedersomnämmande: Magnus Lagergren

Magnus Lagergren är inget okänt ansikte för Landsbygdsnyttis läsare. När det händer något i Odensbacken är han ofta inblandad. I år har all den energi och tid han har lagt ner på att skapa ett bättre Östernärke lett till ett hedersomnämmande.

Hur känns det?

– Det känns bra. Jag har ju jobbat länge med landsbygdsutveckling så det var förstås roligt att få hedersomnämmandet.

Var det väntat?

– För några år sedan hade det varit mer väntat för då var det flera som berättade att de hade nominerat mig. Men priset visar att man har uppskattat och uppskattat det jag har gjort, och det är det viktiga.

Vad är anledningen till ditt driv och engagemang?

– Vi har under lång tid jobbat för Östernärkes bästa. Är man rastlös och ser möjligheter och dessutom har samlat ihop kunskap om hur man genomför projekt, då är det lätt och kul att göra skillnad. När vi hade fått klart hundlekplatsen kom det fram folk och sa: ”Det är första

gången någon har lyssnat på oss och vi har fått vara med och påverka”. Det är roligt när folk ser att det händer saker, och det är utgångspunkten till hela mitt engagemang.

Du gör så mycket, vad är du själv mest stolt över?

– Till att börja med vill jag poängtera att det inte blir någon utveckling om man inte är många tillsammans, så jag har absolut inte varit ensam. Men projektet ”Förnya Odensbacken” blev väldigt bra. Det var stort engagemang och många medverkande röster. Syftet var att hitta stolthet och glädje i Odensbacken. Vi startade ett utvecklingsbolag och hela engagemanget ledde till flera saker. Vi ser att det finns glädje och intresse att vara med och utföra roliga aktiviteter ute hos oss

Utdrag ur motiveringen:

”I nomineringarna gällande Magnus Lagergren framgår att Magnus lägger ner enormt mycket tid och energi för att skapa ett bättre Östernärke. Ett exempel är hans engagemang i Odensbackens vägförening. /.../ Ett annat exempel är starten av samverkansföreningen Samverkan för Östernärke”

och det har inte varit en engångsgrej utan något som fortsätter.

Vad ska prispengarna gå till?

– Det var en bra fråga. Jag studerar på heltid och håller på att avsluta en pastorsutbildning, så det kan bli en pastorsskjorta för pengarna. Eller så tar jag ut familjen på en god middag! ■

Ny dialogform införs: fokusgrupper för landsbygden

Nu tar landsbygdsdelegationen och landsbygdsenheten ett nytt grepp för att diskutera utvecklingen av Örebro landsbygd.

– Vi hoppas och tror att formen kommer fungera bra för den här typen av frågor, säger Lena Norrström, landsbygdsstrateg.

En del av landsbygdsdelegationens uppdrag handlar om att föra dialog och hålla sig uppdaterade om förutsättningarna för att bo och verka på kommunens landsbygder och föra kunskapen om långsiktiga behov, möjligheter och utmaningar vidare till respektive nämnd. Tidigare har öppna medborgardialoger arrangerats i alla fyra väderstreck och det har lockat många boende.

Med det nya greppet fokusgrupper har man i stället format grupper med specifikt intresserade och engagerade medborgare. Först ut var norra länsdelen som i slutet av november hade sitt första möte.

– Eftersom mötet inte har varit när denna intervju görs, kan vi så klart inte säga hur det gick. Däremot kan vi berätta att vi är väldigt glada som har fått ihop denna grupp med hjälp av föreningen Samverkan Norra

Örebro, säger Lena.

– Vi vill testa detta koncept, dra lärdom och sedan bygga vidare med de andra områdena. Förhoppningsvis kommer det att bli konstruktiva samtal där vi får en bild av de viktigaste frågorna för det område vi möter, fortsätter hon.

Tanken är sex till tolv personer i varje grupp och med en bra fördelning mellan både ålder och kön. Gruppen ska representera området.

– Vi tror att det är bra med en mindre grupp där vi kan föra ett samtal och då enklare förklara hur vi ska jobba och ta ett bredare tag kring utvecklingen i en specifik bygd, säger landsbygdsdelegationens ordförande Bo Åkerling (C).

Det är långsiktiga frågor som ska avhandlas.

– Vi behöver få input och insikt

i hur det är att leva och bo på våra landsbygder för att kunna göra delegationens uppdrag. Vi vill vara uppdaterade, säger Bo.

Att göra det i mindre grupper tror man är ett vinnande koncept och inför första mötet är förväntningarna höga.

– Vi är glada att de vill möta oss. Känslan är att många tycker att det är kul och vill jobba för sitt lokalsamhälle. Det finns en plan att successivt ta kontakt med resterande tre områden under nästa år. Vi behöver lokala kontakter för att få hjälp med bra namn till grupperna, man får gärna höra av sig i den frågan, säger Lena.

– Vi vill verkligen höra vad invånarna tycker och tänker och få inspel och bygga en förståelse för hur utvecklingen har sett ut över tid, säger Bo. ■

Teatermänniskorna Josef och Hanna startar filmlabb

Paret Hanna Lekander och Josef Säterhagen flyttade från Stockholm till kommunens norra delar för snart nio år sedan. Nu har de tagit över kulturverksamheten i Axbergs folkets hus och även startat Bergslagens filmlabb.

För vänner av teater är Hanna Lekander ett välbekant ansikte. Hon har jobbat på Örebro teater i 30 år. Hennes man Josef Säterhagen är frilansande skådespelare och upp vuxen i trakten. Nu bor de vid sjön Lången.

– Vi är teatermänniskor som har ett parallellt filmintresse där vi har utvecklat flera olika projekt under många år. Bland annat har vi nyligen gjort kortfilmen ”Fullmoon baby” som vann Kick Filmfestival här i Örebro i år.

Idén till Bergslagens filmlabb kommer från Josef. Hanna menar att de vill vara ambassadörer för Bergslagen utåt i svenska filmbranschen, men framför allt att bygga upp ett lokalt nätverk för utbyte av kunskap och idéer.

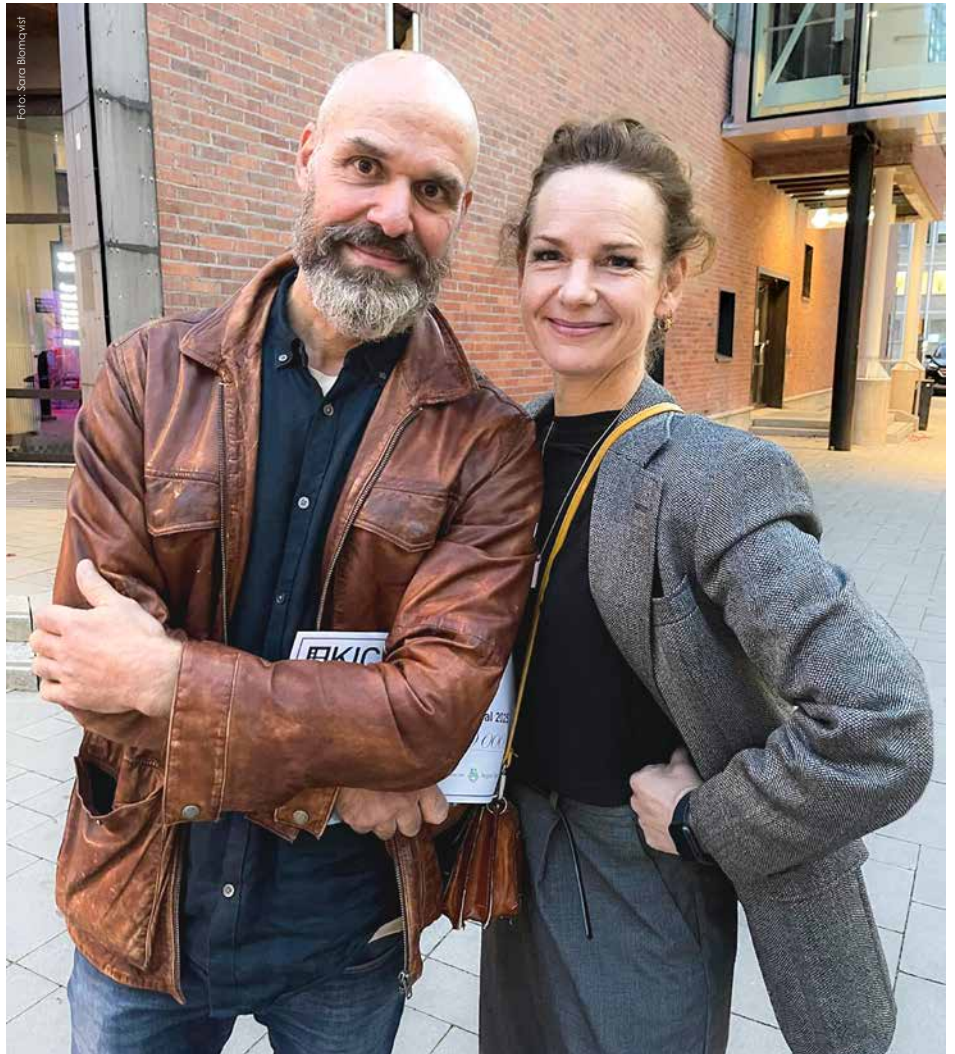
– Vi vill samla folk, ha kurser och seminarier och vara en hubb som kan hjälpa till att utveckla filmbranschen, med ett speciellt fokus på de som är verksamma här.

Den första kursen hölls med coachen Elisabet Sevholt under tre dagar i november.

– Att kunna ta hit henne var lite av anledningen till att vi startade. Elisabet är fantastisk – hon är lärare inom Chubbucktekniken i vilken man får lära sig konkreta verktyg för samarbete mellan skådespelare och regissör för att kunna göra ett material till sitt eget.

Kursen hölls för en, enligt Hanna, bra blandning av filmarbetare verksamma både lokalt och utifrån. Omständigheter gjorde dock att den fick hållas några mil högre upp norrut, utanför kommungränsen.

– Det fanns speciella behov kring just den här kursen och då passade Uskavigården i Nora kommun bättre,

men vi utesluter förstås inte att framtida kurser eller träffar kommer att ske i Axbergs folkets hus eller i sanatoriet i Hålahult. Tanken är att verksamheten kommer att hållas på olika platser där vi samarbetar med olika aktörer.

Formen på framtida filmlabb kommer att likna den första kursen, i alla fall som det ser ut just nu.

– Vi tar in folk utifrån som ger inspiration. Att utforska sin yrkeskunskap utan krav på resultat är väldigt viktigt. Det är det som är ett labb, menar vi. Nästa seminarium

är inte schemalagt men det kommer att vara med en filmkonsulent från Svenska Filminstitutet.

Hanna och Josef är också sedan en tid tillbaka ansvariga för kulturverksamheten i Axbergs folkets hus.

– Ambitionen är att ha en till två teaterföreställningar om året. I september hade vi en uppsättning av monologen ”Arnes längtan” som Josef spelar. Där gick alla intäkter till föreningen. Det finns andra idéer också, som exempelvis teaterkurser för barn, men det blir i mån av tid. ■

Demokratiskt arbete för Hjälmarens bästa

Föreningen Hjälmarens vänners huvudmål är att arbeta med Hjälmarens vattenkvalitet, men aktiviteter och upplevelser är också viktiga inslag för att öka engagemanget och kunskapen om Sveriges fjärde största sjö.

Det hela började med Facebookgruppen Rädda Hjälmarens där bland annat det låga vattenståndet i Hjälmarens diskuterades.

– Det fanns många engagerade människor i gruppen och vi började prata om att ordna en riktig förening med stadgar, möten, protokoll och allt annat, berättar Birgitta Åberg Andersson, ordförande.

Den 5 maj 2021 bildades Föreningen Hjälmarens vänner som enligt sin hemsida ”har som ändamål att bedriva ideell verksamhet för att bevara och utveckla Hjälmarens som en levande sjö för såväl allmänhetens rekreation, föreningsliv, näringsliv som naturvårdsintressen samt med särskild målsättning att bevaka beslut och forskning som berör sjöns fortlevnad.”

– En bra sak med att vi bildade en förening är att vi får vara remissinstans och ge synpunkter till olika projekt, bland annat i biosfärprojektet där vi kunde lyfta fram Hjälmarens 35 yrkesfiskare.

Föreningen arbetar mycket med informations spridning. De gör många faktabaserade studiebesök som avrapporteras på hemsidan och på Facebook, samt mejlas ut till medlemmarna. Men för att få fler engagerade medlemmar till föreningens arbetsgrupper behövs möten och aktiviteter, menar Birgitta.

– Det är viktigt för oss att jobba demokratiskt. Varje höst har vi en konferens eller resa där vi tar in förslag till kommande verksamhetsplan för beslut på årsmötet. Ett

Birgitta Åberg Andersson

sådant förslag var att utse en hedersmedlem varje år och i år blev det skepparen Hans-Ove Norén.

Hans-Ove är skeppare på MS Sirena som föreningen använder för uppskattade utflyktsdagar på Hjälmarens.

– Det är många som har synpunkter på Hjälmarens, men aldrig har upplevt den.

Därför har vi utflyktsdagar för medlemmar och andra intresserade. Vi lägger till vid olika öar utifrån båtens storlek. Efter den senaste resan fick vi tio nya medlemmar.

Hjälmarens ligger i tre olika län och föreningen försöker ha möten

och studiebesök på olika ställen. Ett studiebesök i höstas var på Tunafors kraftstation utanför Eskilstuna.

– Det är ganska ovanligt att få komma dit och utöver medlemmar i föreningen var det en del boende runt kraftstationen som var med. Syftet med besöket var att diskutera vandringsleder för fisk och ål, något som saknas där. Det finns däremot i Västerås så det kanske blir nästa studiebesök. ■

Föreningen Hjälmarens vänner

Bildades: 2021

Medlemmar: 140

Hemsida: hjalmarensvanner.se

I september besökte Föreningen Hjälmarens vänner Tunafors kraftstation utanför Eskilstuna.

Lyckat samarbete kring Hjälmaren

Foto: Mats Rosenberg

I februari är det två år sedan föreningen Hjälmarsamarbetet bildades. Trots många aktörer går samarbetet smidigt tack vare en tydlig och etablerad struktur.

I Landsbygdsnytt #1 2024 berättade vi om den då nybildade föreningen Hjälmarsamarbetet där Malin Myhrberg hade anställts som samordnare. Nu, drygt ett och ett halvt år senare heter samordnaren Tina Ikonomidou.

– Det första året handlade mycket om bildandet av föreningen, med mycket praktiskt kring att sätta strukturerna för alla i organisationen, vilka som arbetar med frågorna och vilka som tar besluten.

Föreningen kom till efter att den gemensamma övergripande strategin för Hjälmarens utveckling hade tagits fram och att det är många olika aktörer och sammanlagt runt 50 personer i föreningen är inget problem för Tina som har en bakgrund som organisationsutvecklare.

– Jag upplever att det fungerar bra. Det finns representanter från alla aktörer i både styrelsen och i samtliga arbetsgrupper och alla bidrar på olika vis. Min roll är att hålla samman verksamheten, bidra till engagemang och motivation samt se till att projekten fortlöper.

När Tina tog vid 16 juni hade det

redan gjorts ett grundligt arbete baserat på den gemensamma strategin och hennes uppdrag blev att fortsätta utvecklingen och driva projekten framåt. I föreningen finns fem arbetsgrupper inom översiktlig planering, friluftsliv, besöksnäring, landsbygdsutveckling och vatten och kunskap, och ett antal projekt. Exempelvis ”Nationell turistcykelled” och ”Nationell miljöövervakning”

I föreningen finns fem arbetsgrupper inom översiktlig planering, friluftsliv, besöksnäring, landsbygdsutveckling och vatten och kunskap, och ett antal projekt. Exempelvis ”Nationell turistcykelled” och ”Nationell miljöövervakning”

– Vi är även med i projektet ”Hållbara kommuner/Hjälmarentrum” som min föregångare Malin Myhrberg jobbar 50 procent i. Det handlar om att utveckla ett arbetssätt för myndigheter, yrkesverksamma och civilsamhälle att samarbeta kring klimatneutralitet och hållbarhetsdimensioner runt Hjälmaren.

Tina fortsätter:

– Ett annat stort projekt som kommer att bedrivas med bland annat Örebro universitet heter ”Omställningslabb hållbart vatten” som bland annat handlar om att hantera utsläpp av PFAS och läkemedelsrester från

Tina Ikonomidou
Foto: Privat

Örebro kommuns största reningsverk.

Arbetet framåt är att hitta mer finansiering, samverka och initiera fler projekt, samt att stärka kommunikationen kring både Hjälmaren och Hjälmarsamarbetet.

– Båda behöver lyftas och synas mer och vi behöver skapa mer kännedom om föreningen. Därför har vi startat en tydligare kommunikationsgrupp. Jag är tacksam över att ha kommit till en verksamhet där organisationen är satt, där min uppgift är att utveckla den framåt både internt och externt, säger Tina. ■

Hjälmarsamarbetet

Hemsida: lakehjalmar.se

Den gemensamma övergripande strategin för Hjälmarens utveckling togs fram av kommunerna Arboga, Eskilstuna, Katrineholm, Vingåker och Örebro, länsstyrelserna i Västmanland, Södermanland och Örebro, destinationsbolagen Destination Eskilstuna, +Katrineholm och Örebrokompaniet, samt Region Sörmland och Region Örebro län.

Byte av gammal VA-ledning mellan Odensbacken och Asker

Med start i december 2025 ska Örebro kommun byta ut en gammal vattenledning mellan Odensbacken och Asker. Arbetet är prioriterat på grund av att den befintliga ledningen är gammal och i dåligt skick.

– Vi har haft många vattenläckor på ledningen, tre läckor i år, säger Tomas Martinsson, gruppchef på Ledningsnät, Vatten och avlopp.

En annan orsak till att ledningen är prioriterad är för att det blir stora konsekvenser när ledningen går sönder.

– När det läcker från den här ledningen så blir hela Asker utan vatten. Det känns därför väldigt bra att vi fixar den nu, säger Tomas Martinsson.

Framkomligheten påverkas inte för boende eller trafik då arbetet bara kommer att ske på åkermark. Ledningen läggs genom metoden styrd borrhning, som är en så kallad schaktfri metod. Man behöver nämligen inte gräva upp hela sträckan för att lägga ner det nya röret. I stället borrar man den nya ledningen under marken

med hjälp av en speciell bormaskin. Först behöver ledningen svetsas ihop i etapper. Det är totalt två kilometer rör som ska läggas.

Det kommer att bli vattenavstängningar för boende i Asker vid korta stunder under arbetets gång. Kolla gärna så att du är registrerad i Örebro kommuns sms-tjänst, så att du får

sms vid vattenavstängningar, vattenläckor och andra vattenstörningar.

Gå in på orebro.se/smsvatten för att läsa mer och se över dina kontaktuppgifter.

Arbetet förväntas pågå till början av 2026.

Läs mer om arbetet på orebro.se/va-projekt. ■

Nytt vattenverk i bruk i Kilsmo

Kommunens huvudvattenverk i Skråmsta försörjer större delen av Örebro med dricksvatten. Därutöver finns flera mindre vattenverk som betjänar områden på Örebro kommuns landsbygd.

I september togs ett nytt vattenverk i Kilsmo i drift. Det levererar omkring 100 kubikmeter dricksvatten per dygn till Kilsmo, Anstorp och Brevens bruk via brunnar och ny processutrustning.

Vattenverkets egen personal har ansvarat för elkonstruktion, installationer, bygghandlingar för processutrustningen och husets utformning.

Byggnaden är utformad för att harmonisera med omgivningen och påminner till sitt yttre om en lada. ■

